Írta: Andrásfalvy Bertalan
2016. október 14. péntek, 17:48 - Módosítás: 2016. november 01. kedd, 15:19

A magyar szabadság 1956 királyi öröksége

Senki nem tervezte meg, senki nem készült rá, mégis, mintha mindenki remélte volna. Mint ismeretlenből jött üstökös csillag, ragyogott fel a világtörténelem legtisztább forradalma.

Titkát, lényegét nem értjük igazán ma sem, kutatjuk, próbáljuk megmagyarázni eseményeit, egyedülálló jellegét, a csodát. Egyszer Jézust megkísértették kérdésekkel, s Ő a porba jeleket rajzolt, melyek értelmét senki sem tudta, csak Ő. Mi is megpróbáljuk a történelembe írt jelet megfejteni, értelmezni: a pesti srácok forradalmát. Mert a tüntetést az egyetemisták kezdeményezték, ők vonultak fel a Műegyetemtől Bem apó szobráig, és onnan tovább, a Parlament elé, és onnan tovább a Rádióhoz is. De a harcokat már zömmel a tizenéves pesti srácok vívták, utcagyerekek, tanoncok, ipari tanulók, szabolcs-szatmári segédmunkások, munkásszállások lakói, és közöttük ott voltak az állami gondozottak, az árvaházak lakói is, akik az első este kitörtek a sashegyi otthonból.

Egy 1956-ért elítélt, majd a legmagasabb méltóságig jutott úr azt mondta nekem: Gyerekek

voltak, kaland volt ez. Eleinte azt sem tudták, merre is kell lőni…

Kaland? Mely nemegyszer úgy végződött, hogy a gyermekember a testére kötött gránátokkal a hernyótalp alá vetette magát! Milyen kaland ez? Milyen balhé?

A másik magyarázat így szól: Betelt a pohár! A gyűlölt rendszer ellen fellázadt a meggyötört, megalázott nép. Úgy, mint mikor az állat, ha sarokba szorítják, és egyszerre már nincs más választása, minden erejét összeszedve megtámadja kínzóját, gazdáját és vakon harap, döf, rúgkapál. Túlcsordult a felgyűlt gyűlölet, harag, és ez elsöpörte a zsarnokokat.

Tudjuk, nem így volt. Nem a rabok támadtak föl, nem a munkaszolgálatosok, a kitelepítettek, a meghurcolt egykori katonatisztek, csendőrök vagy azok gyermekei, a kulákok, a mindenéből kiforgatott, egykori uralkodó osztály tagjai fogtak fegyvert, az internáltak támadtak kínzóikra, hanem a józsefvárosi, ferencvárosi, Baross téri, Széna téri, angyalföldi és csepeli srácok, munkások. És hol söpörték el kínzóikat, hol hatoltak be a rendőrségre, pártházakba, kormányzati épületekbe, és kikkel számoltak le akkor? Hol volt az az elkeseredett gyűlölet október 25-én reggel, amikor az első szovjet tank az Astoriánál megadta magát? A sarki ház emelete még füstölt, a kirakatok betörve, törmelék és halottak az úton, egy szétroncsolt villamos a Múzeum körúton – még 23-án éjjel a kereszteződésben álló tankra vezette rá egy kalauznő, aki a megindított szerelvényről leugrott –, a tank tornya felnyílt és zsebkendőjét feltartva egy piszkos, elgyötört katonaarc jelent meg. Három nap óta étlen-szomjan, lőszere fogytán: megadta magát. A kapualjakban, lépcsőházakban meghúzódó tömeg lassan kimerészkedik az úttestre, valaki feltűzi a piros-fehér-zöld zászlót a tankra. Körülveszik a remegő katonát. Egy ember öklét emelve rohan a tank felé, kiált. Valakijét elvesztette ott, de lefogják, visszalökik: megadta magát! Ember! S innen indul a fegyvertelen tömeg a Parlamenthez, hogy tiltakozzon: Nem vagyunk mi fasiszták. Október 25. A véres budapesti csütörtök…

A forradalom leverése után hamarosan megjelent

a Fehér Könyv, Kádár János és a szovjet csapatok beavatkozásának igazolására. Ez elsősorban az 1956. október 30-i, a Köztársaság téri eseményekre hivatkozva állítja azt, hogy a

felkelés kegyetlen ellenforradalom volt. Ennek híre és az itt készült felvételek bejárták a világot, és máig meghatározzák a forradalom hazai és külföldi megítélését. A hazugság lényege átkerült a ma használatos tankönyvekbe is.

„A Budapesti Pártbizottság Köztársaság téri épületét, amelyet az utca a feloszlatott ÁVH és a pártapparátus forradalomellenes központjának tart, fegyveres csoportok, mintegy háromórás harc után elfoglalják, miután az ostromlottak megsegítésére érkező honvédségi tankok átállnak a támadók oldalára. A véres harc után elfogott védők közül huszonnégy főt meglincselnek. Az áldozatok közt van Asztalos János és Pap József honvéd ezredes, valamint Mező Imre, a pártbizottságnak már korábban is Nagy Imrével rokonszenvező titkára, aki a kórházban belehal sérüléseibe. A pártházat védő, mintegy nyolcvan-száz fő többsége túléli a támadást és a lincselést” – olvashatjuk az 1956 A forradalom kronológiája és bibliográfiája című, 1990-ben Budapesten megjelent könyvben (Századvég Kiadó, 1956-os Intézet 59. lap). A forradalom hangja című Századvég füzetek 3. száma (Budapest, 1989), e nap eseményeit így foglalja össze: *„Délelőtt hisztérikusan felindult tömeg megtámadja a budapesti pártbizottság Köztársaság téri épületét és a védők közül 24 embert meglincsel. Az áldozatok között van Mező Imre is.”* (218. lap.)

Az 1992-ben megjelent tankönyv kissé árnyaltabban fogalmaz: *„Október 30-án Budapesten az ÁVH-ellenes gyűlölet lángra kapott. Elterjedt a hír – nem alaptalanul –, hogy az MDP Köztársaság téri pártházát a forradalommal szembeni politikai-katonai központtá akarják kiépíteni. Az ÁVH-őrség nem hagyta el a székházat, csak átöltözött. Arról is terjedtek el hírek, hogy az épületben és a tér alatt több száz embert tartanak fogva. Miután az épületet átkutatni akaró fegyveres csoportot az ÁVH letartóztatta, s az újabb, helyszínre érkező egységeket tűzzel fogadták, megkezdték a pártház ostromát… Többórás küzdelem után elfoglalták a nehezen védhető épületet, őrzői közül számosat legyilkoltak.”*
(Dr. Seifert Tibor: Magyarország története 1938–1990. Tankönyv a középiskolák IV. osztályosai számára. 2. félév/59. lap.)

www.karpatmedence.net